

Van de voorzitter

Beste Lezer,



Hopelijk is deze nieuwsbrief de laatste in een periode van beperkingen door Corona. Onze huurder Pierre is blij dat de terrassen weer open

mogen, zodat bezoekers onze prachtige molen weer kunnen bewonderen en genieten van het terras en de omgeving.

Wij kijken samen met onze molenaars ernaar uit de molen weer open te mogen stellen voor belangstellenden.

We hebben als bestuur niet stil gezeten. De projecten Beeldengroep "Mensen Kinder" en de "Herinnerings Wandelroute" zijn afgerond. Van een uitgebreide opening van beide projecten is afgezien i.v.m. Corona. In plaats daarvan is er een beeldopname gemaakt van al diegenen die aan het project hebben meegewerkt. Leerlingen van de Reaal Schule te Kranenburg en de HAVO Notre Dame te Ubbergen hebben ter ere hiervan een gedicht voorgedragen.

Tevens hebben burgemeester Boemer van Kranenburg en wethouder Fleuren van Berg en Dal een openingsrede ingesproken.

Van deze beeldopname wordt een documentaire gemaakt welke binnenkort via diverse kanalen te zien zal zijn.

Na het vertrek van Henny Driessen als voorzitter van onze stichting heb ik die taak tijdelijk van hem overgenomen. Het bestuur is

op zoek gegaan naar een nieuwe voorzitter en het ziet er naar uit dat wij binnenkort de nieuwe voorzitter aan u te kunnen voorstellen! In deze brief vindt u wederom een bijdrage van Jan van Eck, veel leesplezier, Wim Jansen.

Donateurs

Voor iedereen, ook voor de donateurs van de Stichting Thornsche Molen, is het jaar 2021 tot nu toe een Corona-jaar. Van harte spreken wij als bestuur hier de wens uit dat u allen op een goede manier door deze moeilijke periode heen komt. We richten onze blik op betere tijden in de komende zomer! Een klein aantal donateurs heeft de donatie van 2021 al overgemaakt en dit geldt ook voor de leden van de club van 100. Daarmee zijn we uiteraard blij en we hopen van harte dat we ook nu kunnen rekenen op de steun van alle anderen! Het aantal donateurs dat een (automatische) periodieke betaling heeft ingesteld groeit, hetgeen onze administratie zeer vergemakkelijkt. Ondanks Corona lopen de kosten voor onze Stichting gewoon door en uw donaties blijven dus onverminderd noodzakelijk! De persoonlijke betalingsverzoeken en eveneens de facturen voor de leden van de club van 100 (voor diegenen die het betreft), zullen aan deze brief worden toegevoegd, zoals in de vorige nieuwsbrief werd aangekondigd. Op dit



moment gaan we ervan uit dat het aan het eind van dit jaar mogelijk moet zijn om een donateursavond te verzorgen met daarbij uiteraard een obligatie-uitloting.

Infocentrum

Jammer genoeg is er geen nieuws te melden over dit onderwerp! Alles ligt stil! Contacten voor de opzet van een vogelpositie zijn gelegd en zodra het kan gaat de voorbereiding hiervoor van start. Wanneer het restaurant weer opengaat vindt u in ons infocentrum een touchscreen: dit geeft leuke en interessante informatie over verschillende thema's, het item HERINNERINGSROUTE is onlangs toegevoegd. Verder is de DWAALFILM met een keur aan prachtige flora- en faunafilmpjes zeer de moeite waard.

Onze molenaars

In de eerste nieuwsbrief van 2021 wordt de derde en laatste molenaar van de Thornsche molen geïnterviewd: Kees Ariaans.

Kun je iets vertellen over je werkzame leven?

Ik ben in 1948 in Nijmegen geboren en daar opgegroeid. Ik heb lange tijd bij Defensie gewerkt. Toen ik 45 was heb ik een centrale stambloeding gekregen, dat heeft mijn hele leven op de kop gezet! Fysiek gevolg daarvan is dat de sensibiliteit van de linkerkant van mijn lichaam kapot is. Uiteindelijk, na veel therapie, ben ik er goed vanaf gekomen! Ik ben hierdoor gedwongen omgeschoold. Vervolgens heb ik me beziggehouden met de resocialisatie van jonge criminelen. Tot mijn 59^{ste} heb ik dat werk gedaan en toen kon ik met vervroegd pensioen. Ik sportte altijd veel, toen dat niet meer lukte werd ik actief als bondsscheidsrechter bij het hockey, later beoordelaar en begeleider van jonge bondsscheidsrechters alsook aanwijzer van de bondsscheidsrechters in Oost-Nederland.

Hoe kom je in het molenwerk terecht?

Dit had ik vroeger eigenlijk nooit bedacht, al had ik wel eens met interesse een molen bekeken. Ik heb enkele jaren in Zyfflich gewoond, in een boerderij honderd meter van de Thornsche molen verwijderd. Ik kreeg er belangstelling voor, zag de molen af en toe draaien. Ik heb kennisgemaakt met Edwin en later met Henny en Wim van het bestuur en heb mezelf aangeboden als vrijwilliger. Ik mocht een tijdje proberen of het molenwerk iets voor mij was. Dit was in de zomer van 2017 en in oktober heb ik me officieel opgegeven bij het Gilde van Vrijwillige Molenaars om de opleiding te gaan doen. Zo ben ik er in

gerold... vanuit mijn huiskamer dacht ik "daar is toch geen bal aan, dat ding dat draait wel, krantje mee, daar hoef je niet zo veel aan te doen. Ik zal je wel vertellen, dat viel vies tegen, het was heftig". Ik



begon bij punt nul, ik wist van niks. Ik was eraan begonnen omdat die molen toevallig in mijn "achtertuin" stond! Ik doe het werk graag, het heeft me echt gegrepen. Steeds meer ben ik ook geïnteresseerd geraakt in de historie van het molenaarsvak.

Om wat afstand te nemen van alle hectiek kwam ik terecht hier in het landelijke leven. De Thornsche Molen hoort daar bij! Toen ik aan de opleiding voor molenaar begon ontdekte ik pas wat er komt kijken bij het molenaarsvak. Dat heb ik echt onderschat. Kijk, ik kan goed een aantal zaken van buiten leren en dan denk je te weten hoe het zit maar het was niet "eigen", daarom ben ik ook twee keer gezakt voor het examen. De tweede keer was het net niet goed genoeg en eigenlijk

vond ik dat niet terecht. Een opmerking was bijvoorbeeld “de ketting lag niet strak genoeg”. Achteraf snap ik het wel want.....het luistert heel nauw. Ik heb nooit in een molen gewoond, ik heb nooit een flinke storm meegemaakt, nooit ervaren dat ineens de wind vanuit een andere kant komt. Ik heb erover gelezen en ook dat er wel eens brand uitbrak in een molen. Nu realiseer ik me dat dat ding helemaal van hout is en dat er een enorme kracht op zo’n gevluucht zit en als je hem dan moet stopzetten dan moet je daar blokken op gooien waardoor hij gaat afremmen, dat wordt heet, het kan gaan broeien en gloeien en voor je het weet kan je kap in de fik vliegen.

Hoe staat het nu met jouw diplomering?

Het Gelderse examen heb ik de derde keer gehaald en nu ga ik in juni het landelijk examen doen, dit wordt afgenomen door het gilde van De Hollandse Molen op een andere dan de Thornsche molen. Ik doe de test op de molen in Bronkhorst (Steenderen), daar kan ik nu enkele keren gaan oefenen.

Tot nu toe was Kees MIO: molenaar in opleiding, hij is elke zondag aanwezig op de molen om, vaak samen met Edwin maar ook met Jan, de molen te draaien. Ja, dat is mijn aard, zegt Kees. Als ik eenmaal ergens aan begin, dan doe ik het goed en maak ik het af. Ik heb niet zozeer een eigen takenpakket, duidelijk is natuurlijk dat Edwin de eerste molenaar is. Als er een mankementje is, weet hij meteen wat er is, ik ben meer de domme kracht. Als Edwin zegt “sla jij die paal aan”, dan sla ik de paal aan! Ik ben geen technische jongen, langzamerhand, na vier jaar leer je natuurlijk wel dingetjes! Edwin geeft me ook verantwoordelijkheid, hij laat mij zelfstandig de molen aanzetten. Geheid dat je iets verkeerd doet, geheid dat je aan het eind van de middag op de parkeerplaats nog een keer achterom kijkt en ziet dat je vergeten bent om het vangtouw naar binnen te trekken. Kun je weer naar boven klimmen en dat doe je dan ook natuurlijk! Als ik straks gediplomeerd ben wil ik best verantwoordelijkheid dragen als

erom gevraagd wordt want ik ben er gewoon! Mocht Edwin een keer niet kunnen en hij vraagt mij de molen te draaien, dan doe ik dat.

Hoe kijk jij naar de toekomst?

Kijk, ik ben gepensioneerd, Jan is gepensioneerd, in de zomer is het hier een toeristische trekpleister. Ik wil in de toekomst de molen wel vaker draaien, ook doordeweeks. Ik vind het leuk, ik vind het gezellig. Er komen mensen kijken, je kunt mensen dingen uitleggen over de molen, dat doe ik graag! Ook ben ik heel alert op de veiligheid voor bezoekers. Edwin is de technische- en Jan is de meel-molenaar. Ik beschouw mezelf meer als een molenaar-gastheer! Als Jan er is dan bepaalt hij, als hij zegt “de molen moet wat meer gekruid worden”, “hij gaat te hard er moet wat zeil minder” dan zorg ik daarvoor. Ik heb met de anderen samen een rol in beslissingen die genomen worden zoals: gaan we wel of niet draaien in deze weersomstandigheden? Wij werken heel plezierig samen. Kees wil nog kwijt dat hij heel blij is met de gastvrijheid van Pierre, er wordt altijd een plekje gereserveerd voor de molenaars en ook voor consumpties wordt gezorgd. “Ik blijf in de toekomst graag beschikbaar voor de molen!” zegt Kees tot slot.

Interview: Rieks Vierboom

Foto’s : Dick Braam

Colofon



Werchensestraat 2
6575 JG Persingen



info@stichtingthornschemolen.nl



www.thornschemolen.nl

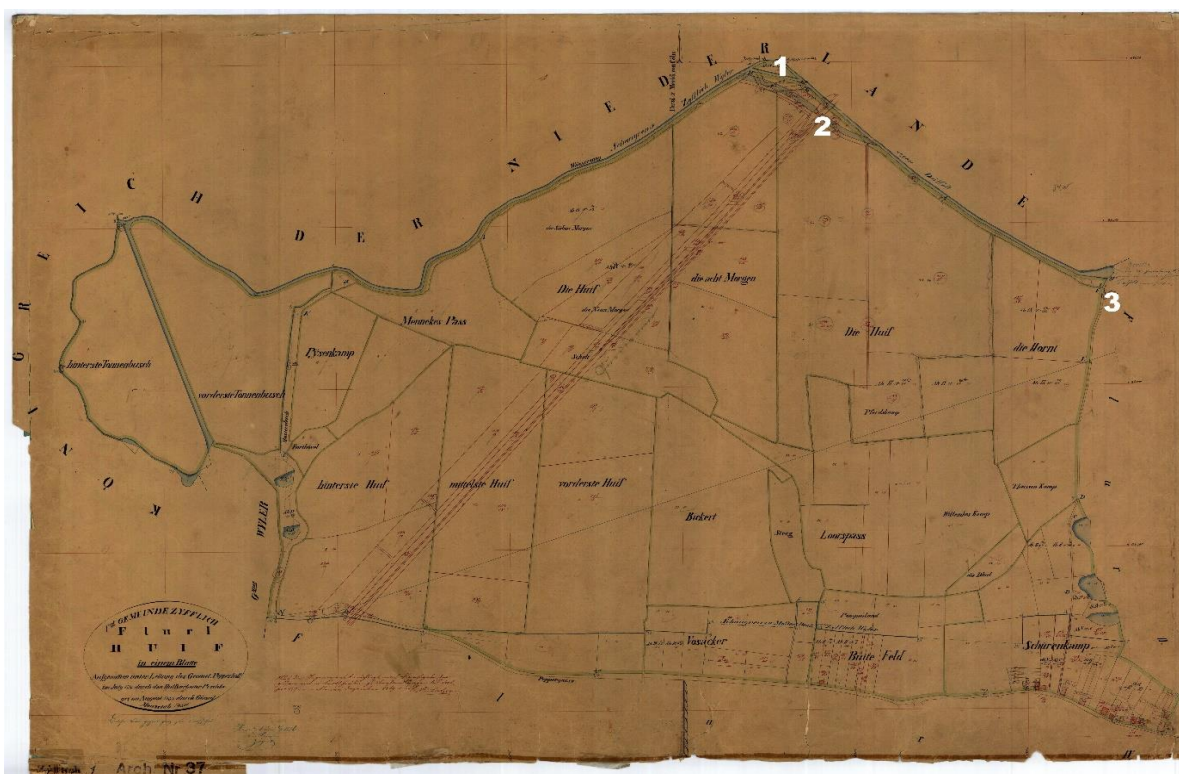


NL77RABO 0105148997



KvK: 09161558

Wat historische kaarten ons vertellen. Door Jan van Eck



Urkarte Zyfflich uit 1835, schaal 1: 2500. (Coll. Staatsarchief Düsseldorf)

Huif De kaart draagt de naam Huif, het Nederlandse Hoef, dit is een oudhollandse oppervlaktemaat gelijk aan 12 bunder (hectare). We zien diverse percelen op de kaart met 'Huif' in de veldnaam. Ook 'de acht Morgen' staat voor een oude oppervlaktemaat. 1 Morgen is het stuk land dat in één morgen kan worden geploegd met één paard: ± 800 m². Helemaal rechts ligt 'die Hornt' dat staat voor 'hoorn', dat is de vorm van het perceel, waarnaar eertijds de Hornsche Sluis is vernoemd.

De Querndamm (dwarsdijk), is in 1853-1855 aangelegd door het Duitse waterschap Deichschau Kranenburg, om het Duitse gebied te beschermen tegen het water dat door het 'Cirkul van de Ooij' wordt binnengelaten om zo de Ooijse weilanden met het achtergelaten slib te bevruchten. Zeer tegen de zin van de Duitse burenen die hierdoor hun gebied ook zien onderlopen. Zyfflich is het laagstgelegen gebied in Nord-Rhein Westfalen. Jarenlange protesten en processen van Duitse zijde leveren niets op. Totdat het Deichschau besluit om tussen de Wylter Berg in het zuiden en de Kapitteldijk - ter hoogte van de Thornsche Molen (1) - in het noorden de Querndamm aan te leggen (rode belijning op de kaart hierboven). In de dam komen twee sluisen: de Thornsche Sluis (2) bij grenssteen 642, en één ter hoogte van het Wylter Meer, de Zyfflichse Sluis. De Hornsche Sluis (3) wordt vervangen door een voetbrug, in de volksmond de 'Thornsche Boog' genoemd.

Het Meer is een oude rivierloop, Het kent verschillende namen: de 'Otterlei', onder Leuth, 'Grootte Wetering', tot aan de Thornsche Molen en verderop benoemd als 'Het Meer'. Het is meerdere malen gekanaliseerd. De Thornsche Sluis is in WO II verwoest en nadien ter plekke vervangen door een Stau (stuw). De Querndamm heeft dienstgedaan tot aan de bouw van het Hollands-Duits Gemaal in 1933.